

Centar za ekonomsko obrazovanje
Inicijativa protiv obveznog vojnog roka
Palmotićeva 34
10000 Zagreb
info@vojnirok.hr
+385-91-905-6248

19.7.2024.

Svim medijima

PRIOPĆENJE: Vladi i MORH-u predana peticija protiv vojnog roka: 'Ne smijemo preuzeti bjeloruski model'

Centar za ekonomsko obrazovanje podnio je u petak Vladi i Ministarstvu obrane [peticiju](#) više od 5 tisuća građana protiv vraćanja obveznog vojnog roka u Hrvatskoj. Iako peticija obvezuje državna tijela jedino na slanje odgovora podnositeljima, CEO ju ističe kao važan prvi korak jer se njome službeno priopćavaju ekonomski i pravni argumenti protiv te politike.

Ministarstvo obrane još uvijek nije predstavilo cjeloviti program temelnog vojnog osposobljavanja. Ipak, detalji o mogućim modelima koji povremeno izlaze iz MORH-a već su pobudili veliki interes javnosti pa tako i građanske udruge koja je organizirala spomenutu peticiju.

Centar za ekonomsko obrazovanje ovom prilikom skreće pozornost na izjave pojedinih djelatnika Ministarstva obrane i članova saborskog Odbora za obranu koji su u radijskom i televizijskom eteru predstavili dvostruko dulje trajanje civilne službe kao praksu 'nekih europskih zemalja'ⁱ i koja je prisutna u 'većini NATO-a'ⁱⁱ.

"Jedina europska zemlja koja propisuje dvostruko dulje trajanje civilne službe svim vojnim obveznicima koji ulažu prigorje savjesti je Bjelorusija. Republika Hrvatska nije notorna diktatura, ugradila je Europsku konvenciju o ljudskim pravima u svoj pravni poredak te ne smije preuzeti bjeloruski model slobode savjesti", ističe izvršni direktor CEO-a Hrvoje Marković.

Jedina članica NATO-a (i Europske unije) koja samo manjem dijelu vojnih obveznika nameće dvostruko dulju civilnu službu je Finska. Što se nje tiče, takvo postupanje bilo je predmetom rasprave radne skupine posljednje Opće periodične revizije Vijeća za ljudska prava UN-a.

“Prije dvije godine, jedna članica je upozorila Finsku da ‘poduzme mjere kako bi osigurala da alternative vojnoj službi nisu kažnjavajuće niti diskriminatorne po svojoj naravi ili trajanju’ⁱⁱⁱ. Taj prigovor istaknula je ni manje ni više nego – Hrvatska”, upozorio je Marković.

Osim problematičnog uređenja civilne službe, potpisnici peticije smatraju da vojni rok krši ustavom zajamčeno pravo na jednakost pred zakonom te ističu negativne ekonomske posljedice za tržište rada. Centar za ekonomsko obrazovanje izvijestit će javnost o zaprimljenim odgovorima Vlade i MORH-a na peticiju.

Inicijativa protiv obveznog vojnog roka

Centar za ekonomsko obrazovanje

Hrvoje Marković, koordinator Inicijative i izvršni direktor CEO-a

ⁱ <https://vijesti.hrt.hr/hrvatska/sto-sve-donosi-ponovno-uvodenje-vojnog-roka-11637456> “Dobro jutro, Hrvatska” (video 3:30) I. Jušić (MORH): “Neke zemlje [Europske unije ili Europe] imaju duplo duže nego što je vojno osposobljavanje civilno osposobljavanje.”

ⁱⁱ https://www.facebook.com/watch/live/?ref=watch_permalink&v=998711481716498 “U mreži Prvog” (video 12:40) A. Deur (Hrvatski Sabor): “Ako sagledavamo sustav Europe i NATO članica, svugdje su ti, civilno služenje roka je većinom negdje duplo, negdje su veći...”

ⁱⁱⁱ <https://www.ohchr.org/en/hr-bodies/upr/fi-index> “Report of the Working group” (točka 138.79, str. 15)